

. SZÁM.

megtör-
bányán,
Peti,
or ver-

közölt
önstein
tán.

n szó s
trusból
Fran-
láttam
enburgi
t kötni,
furesa
ajusza,
l még
y, aki-
német
ök este
si taná
ábutok
a bizo-
orvos-
r bácsi
bizvást
Livia.
a »Kis
lepot,
ovább,
rodává
ás. —

z 22.)
(Buda-
gy-Bá-
za 23.)
es lev.

ÁRA

ésének

in-nyo-
i tábla
mából
maeum
tere 3.

KIS LAP

ITATÁS. (Lásd a 309. lapon)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LV. köt. 20. szám. Ára negyed-évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1898. november 13-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

AZ ARANY-BÁNYA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

IRMUSKA rohanvást szeretett volna rohanni, hogy mentül előbb oda érjen a fiukhoz. E helyett azonban csak nagyon lassan haladtak, már csak azért is, mert alig-alig láttak a sötét bánya-üregben. Összes világitásuk az a kis bányász-gyertya volt, melyet Tarsoly Dávid a süvegébe tűzve viselt és meggyújtott. Ennek a világánál éppen csak hogy látták, hova lépnek.

— Messze van még? türelmetlenkedett a leányka.

— Jócskán. És vigyáznunk is kell, mert én jól ismerem ugyan a bányát, de annyi folyosó szeli egymást keresztül kasul, hogy könnyen megtéved az ember, ha hirtelenkedik. Akkor aztán éppenséggel nem jutnánk hamar célhoz.

A leányka belátta a tapasztalt bányász szavainak igazságát, tehát türtőztette nyugtalanságát. Negyed óránál tovább ballagtak így, mignem Tarsoly Dávid megszólalt:

— Most már mindjárt ott leszünk. És ni!...! csakugyan világosságot látok ott a titkos helyen... csákány-ütés is hallatszik. Bizonyosan ott vannak az urfiak. Ejnye no, mekkora vakmerőség!

Szük alagutba értek, mely erős gerendákkal volt megtámogatva. A végén tágas üreg látszott s ebben két alak, amint csákánnyal, kalapáccsal döngeti a szikla-falat. Messziről is szembe ötlött a termetükről, hogy nem felnőtt bányászok, csak siheder fiuk.

— Ott vannak, ők azok! kiáltá Irmuska.

Kiszakitotta a kezét a bányász karjából és izgatottan futott a két alak felé. Közé-

lebb érve, rájok is ösmert, bár nem a rendes ruhájokat viselték, hanem — ki tudja hol szerzett — ócska, kopott öltözetet, melynek nem ártott, ha be is szurkolódott.

— Dezső! Kálmán! kiáltá a leányka. Hagyjátok rögtön abba! Jertek innen tüstént!

A két fiu megrettenve fordult hátra. Amint Irmuskát megpillantották, haragos pillantással méregették végig. (Lásd a képet a 308. lapon.)

— Mit akarsz? kiáltott rá Dezső. Minek jöttél ide?

— Hogy eltávolítsalak innen, felelt a leányka nagyon határozottan. Hát nem tudjátok, hogy ez veszedelmes hely? Hallottátok elégszer, azt is tudjátok, hogy itt nem szabad a sziklát döngetni, minden pillanatban beomolhatik. Azért jöttem, hogy elvigyelek innen. Beszéltem Bénivel...

— Jaj, a gézengúz! szolt Kálmán mérgesen. Már árulkodott...

— Csak nekem szolt. Megfizettem... oda adtam neki az aranyamat s megígérte, hogy nem szól senkinek, elvándorol innen. Én sem árullok el, ha most rögtön velem jöttök és megígéritek, hogy többé soha sem tértek ide vissza. Kérlek, jertek! Ó, annyit fáradtam... áldoztam... de nem sajnálom, csak távozzunk rögtön erről a veszedelmes helyről. Ha hallgattok rám, nem fog senki tudni a dolgotokról, csak Tarsoly Dávid, ő pedig nem árul el.

Kálmán őszinte csodálkozással nézett a leánykára.

— Vitéz leányka vagy, az bizonyos és jó szivü is. Most nagyon jól értem az aggodalmadat; tudom, mi vezérelt ide. De hát egyelőre fölösleges az ilyen tulzott

aggodalmaskodás. Mi nem félünk egy csöpet sem, ugy-e Dezső?

— Jut eszünkbe! És semmi szükségünk rá, hogy ide utánunk bujkálj. Nem szorultunk rá holmi ijedős leányok figyelmeztetéseire.

— De igen is rászorultatok. Ti vakmerő elbizakodástokban nem akarjátok hinni, hogy itt veszedelem érhet. De a bácsi meg a mérnökök talán csak jobban tudják? Ó Istenem, ha szüleink tudnák! Jertek, ó jertek hamar!

— A kisasszonykának igaza van, szólalt meg Tarsoly Dávid, ki ez alatt szintén oda érkezett. Az igazgatóság nem ok nélkül tiltotta meg itt a munkát. Hát igazán legjobb lesz, ha az urfiak azonnal távoznak innen. Itt baj eshetik.

— No lám, halljátok? szól Irmuska. Induljunk!

Kálmán egy pillanatig tétovázni látszott, aztán megragadta a leányka kezét, félre vonta és halkán így szólott hozzá:

— Soh'se erőltessd a dolgot, Irmuska, mert biz' én nem megyek. Tudom én, hogy veszedelmes ez a hely, no de a veszedelem nem olyan nagy. Igen, ha ötven-hatvan bányász törné-zuzná a sziklát és robbantanák is, akkor történhetne baj; de mi ketten nem ingatjuk meg.

— Hátha mégis! Ó Istenem! De hát mért makacskodol annyira?

— Mert csupa féltékenységből nem hagyhatom abba, amiért hetek és hónapok óta fáradtam. Itt most czélt fogok érni.

— Ugyan ne is alkudozzál vele, szól Dezső daczosan oda. Nem megyünk, punctum. Menj haza, Irmuska, aztán többé ne ólálkodjál utánunk!

— Nem megyek, felelt a leányka kere-

ken. Ha ti csökönysök vagytok, én is tudok csökönys lenni. Megfogadtam, hogy velem kell jönnötök; ha nem jöttök, jól van, megvárom, amíg a rendes időben haza tértek. Akkor megyek én is, de akkor aztán ne is számítsatok többé a hallgatásomra. Ide többször nem tértek vissza, mert mindent fölfedezek a bácsinak.

— Nagyon helyesen fogja tenni a kisasszony, jegyzé meg Tarsoly Dávid. Most már, hogy itt találtam az urfiakat, sajnálom, hogy rég nem szóltam a doktor urnak.

Kálmán egészen elvörösödött mérgében.

— Ugy! Hát árulkodni, besugdosni készültök? Gyönyörű lesz, mondhatom! No hát csak menjetek, árulkodjatok!

És dühében a nehéz kalapáccsal, melyet megmarkolva tartott, nagyot csapott a szikla-falra.

Ugyan-abban a pillanatban, mint ha csak az erős ütés visszahangja lett volna, sajátos zugó ropogás hallatszott fölülről. A következő pillanatban ez a zaj már iszonyatos dübörgéssé nőtt, százszoros mennydörgésnél is erősebbé.

— Omlik a szikla! kiáltott fel Tarsoly Dávid. Fussunk, ha még lehet!

Rögtön rá azonban így szólott:

— Már késő! Isten legyen irgalmas a mi szegény bűnös lelkünknek!

Mire ezt kimondta, már leért az omló görgeteg. Még egy pillanatnyi rettenetes robaj, rémes dübörgés, óriási szikla-darabok iszonyatos zuhogása... aztán mély csönd következett.

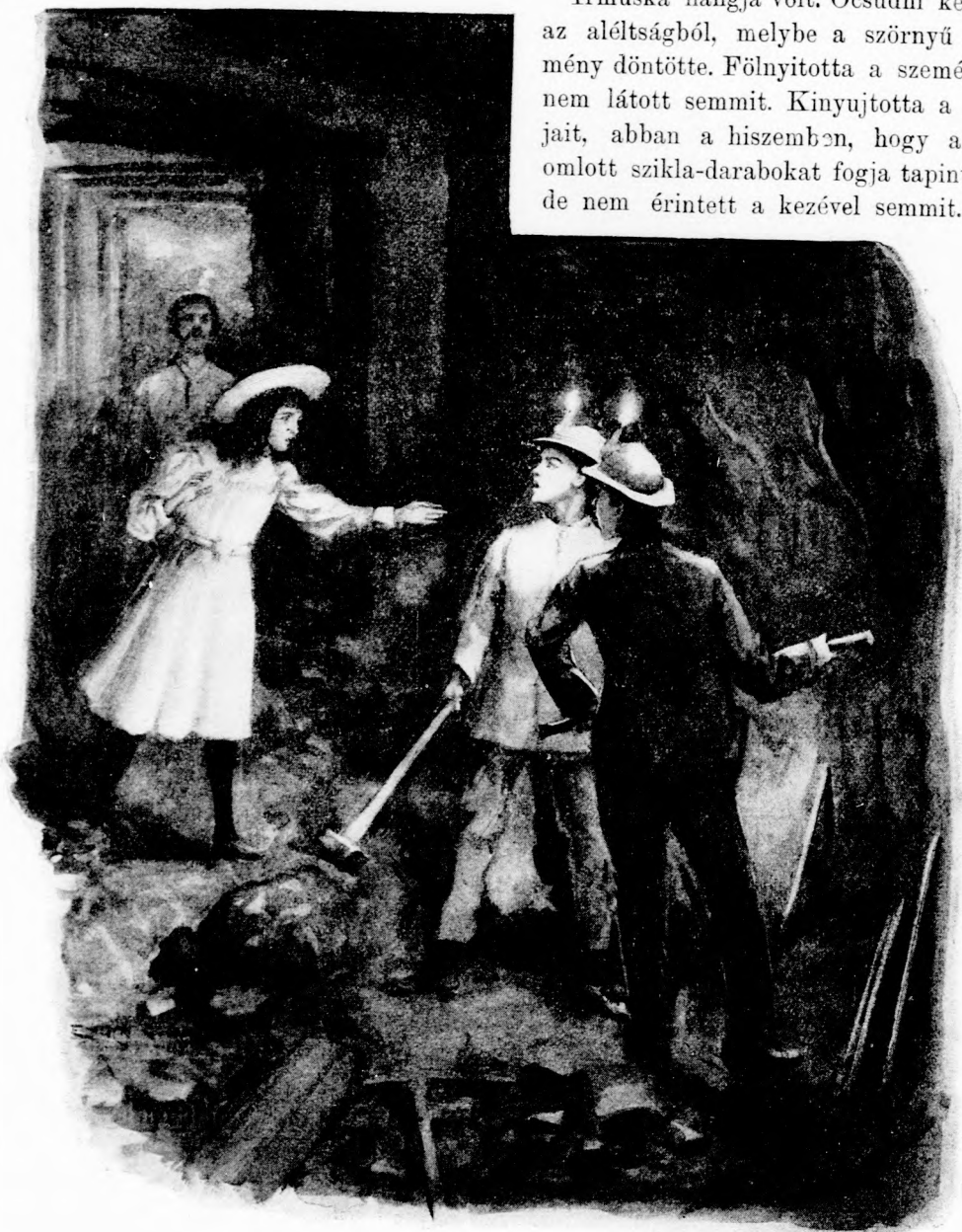
Akiket ott ért a szikla-omlás, el is temette maga alá.

Hangtalan csönd, vak sötétség uralkodott a szikla-sír körül. Hát benn az omlatag alatt? Élt-e ott még valaki?

Hosszu ideig semmi nesz sem hangzott.
Végre halk sóhajtás hallatszott:

— Jó Istenem! Élek-e még, vagy meghaltam?

Irmuska hangja volt. Ocsudni kezdett az aléltságból, melybe a szörnyű esemény döntötte. Fölnyitotta a szemét, de nem látott semmit. Kinyújtotta a karjait, abban a hiszemben, hogy a reá omlott szikla-darabokat fogja tapintani; de nem érintett a kezével semmit. Az-

... HARAGOS PILLANTÁSSAL MÉREGETTÉK VÉGIG. (Lásd a 306 lapc

tán s
érezte

—
megő
szent

Ká
dolko
mert.

el var

csak

ben . .

bizony

az om

van t

lokár

ujra

got n

öntött

—

urfi!

ják a

—

felelt

—

mozd

badon

hogya

—

szent

—

boltoz

Ott b

omlac

—

—

valah

ide j

A

—

több

tán saját magát tapogatta meg. Csak úgy érezte, mint máskor.

— Ugy látszik, mégis csak élek, susogta remegő ajakkal. De hát a többiek? Dezső... szent Istenem! Él-e még Dezső?

Kábult volt a szörnyű rémülettől, gondolkozni sem tudott igazán, mozdulni sem mert. Csak az kavargott a fejében, hogy el van temetve itt a szikla alatt! Talán csak egymaga maradt csodaképen életben... Kálmán, Dezső és az a jó bányász bizonyára holtan hevernek itt közel valahol az omladék alatt. Ő maga pedig elevenen el van temetve. Hideg veriték ült ki a homlokára s a halálos félelemtől alkalmasint újra elájult volna, ha egyszerre csak hangot nem hall, mely valósággal új életet öntött beléje. A Tarsoly Dávid hangja volt.

— Gyerekek!... Kisasszonyka!... Kálmán urfi!... Élnek-e még? Szóljanak, ha hallják a szavamat!

— Én itt vagyok, azt hiszem, még élek felelt Irmuska. Honnan beszél?

— Itt fekszem a kövek alatt, nem tudok mozdulni, jóformán csak a fejem van szabadon. De még élek. Hát a kisasszonyka hogyan van?

— Nem igen történhetett bajom... egészen ép-kézláb érzem magamat.

— Nagy szerencse, hogy egészen a szikla boltozata alatt állt, mikor az omlás történt. Ott biztos üreg maradt, elejébe hullott az omladék.

— De hogy jutunk innen ki?

— Azt csak a jó Isten tudja! Ha ugyan valaha innen élve kijutunk. Órültség volt ide jönni!

A leányka megborzadt.

— Ó, hát nem szabadulhatunk ki soha többé?!

— Nem tudom. Isten kezében vagyunk. Egyelőre adjunk neki hálát, hogy élünk. Ha ugyan mindnyájan élünk. Az urfiak is ott vannak a kisasszony mellett?

— Nem tudom. Nem látok, hiszen teljesen sötét van.

— Szólitgassuk őket. Kálmán urfi! Dezső urfi! Elnek még? Szóljanak!

Semmi válasz. Irmuskának össze szorult a szive. Kétségbe esetten kiáltá:

— Dezső, szólj, ha hallod a szavamat! Dezsőkém mondd, élsz?

Nem felelt senki.

— Ó Istenem, mért nem felelnek?

— Nagy oka lehet, szólt a bányász tompán. Ha mozdulni tudnék, hamar kifürkészném... de még a kezemet sem bírom kiszabadítani. És ha az urfiak nem szólnak, hát...

— Azt hiszi... ó Istenem! Azt hiszi, hogy agyon zuzta őket az omladék? Ó, akkor inkább engem is zuzott volna agyon!

S a szegény leányka görcsös zokogásra fakadt.

(Vége következik.)

ÍTÁTÁS.

(Képpel a czimlapon.)

KIFÁRADT a pejko,
Hej sokat is járt ma!
Megszomjazott isten-adta,
Viszik itatásra.

Már ha a patakra
Vezetsz édes gazdám:
Azt a vidám két gyereket
Hamarost ugraszd rám!

Jancsit meg a Miskát
Ültesd a szörömre,
Hadd szolgáljak örömükre,
Ők meg örömömre.

A PIROS UJJAS.

— Majom-história. —

ÖTT ül mogorván, mozdulatlan, maga elé bámulva. Ha valaki közeledik, fogait vicsoritja. Éppenséggel nem bohó, vig majom.

Nem mindig volt ilyen. Talán éppen azon tünődik, mennyire másképp volt az hajdan, mikor még otthon, a forró égövi táj sűrű erdejében mint fiatal majmocska vigan ugrándozott. Bezzeg volt ám akkor jó kedve, több is az elégnél.

Azon a napon is alig fért a bőrébe, mikor az anyja őt menekülésre intette.

— Ember jön, siessünk odább!

— No bizony! Nem jöhet ide utánunk a fák tetejére.

És nem követte a többieket, akik odább illantak. Inkább kíváncsian nézte-leste, mit mivel az az ember? Ez pedig szintén látta őt. És nem bántotta.

— Lám, kár mindjárt megijedni, gondolá a majmocska. Ni, mit mivel az az ember oda lenn?

Furcsát mivelt, az igaz. Egy piros ruhadarabot akasztott a bokorra, bélésével kifelé, aztán hol az egyik, hol a másik, hol meg mind a két karját bele dugdosta a ruha ujjába. Bedugta, kihuzta... nagyon mulatságos volt az.

— Jaj, csak elmenne az az ember és itt hagyná azt az izét... de pompásan mulatnék!

Óhajtása teljesült. Az ember távozott, az ujjas ott maradt a bokron függve, még pedig oly alacsonyan, hogy a majmocska kényelmesen utánozhatta az embert. Meg is tette nagy hirtelen. Bedugta mind a két kezét a ruha ujjába.

— Így ni, majmocskám! Meg vagy fogva! szólt az ember, a bokrok mögül elő toppanva.

Megszéppent a majmocska. Ki akarta huzni a karjait, hogy elfusson, fára kapaszkodjék; de, ó szörnyűség!... nem tudta kihuzni. Az ujjas bélése erősen ragadtó enyvvel volt bekenve, rátapadt a maj-

mocska karjaira; az ujjak vége pedig be volt kötve, úgy hogy a majmocska éppenséggel nem vehette hasznát a kezeinek.

Megkísérlette ugyan a futást, de két lábbon nem győzte messzire; fára kapaszkodni pedig az ujjasba ragadt kezeivel nem tudott. S így az ármányos ember nevetve fogta el.

Ide került az állat-kertbe, ott busul elvesztett szabadságán.

Miért hitt inkább a maga pajkos kedvének, mint a tapasztalt öregek okos szavának?

MI ZÖRÖG OTT?

— A »Kis Lap« színes mű-melléklete. —

MEGCSÓVÁLTA a fejét az öreg kerülő, mikor az erdő szélén Katinkával találkozott.

— Hova így egyedül, kicsi kiasasszonykám?

— Megyek az erdőbe. Sok, sok virágot köll szednem, mert holnap lesz a mamám neve napja, nagy bokrétával akarom köszönteni.

— Elég virág van a mezőn. Ilyen kis lánynak tilos az erdőben botorkálni. Megengedte a mama?

— Nem kérdeztem, félni pedig nem félek én egy csöppet sem! A mezei virágokból már eleget szedtem, most még az erdőben gyűjtök. Szép legyen a bokrétám!

S már odább perdült, hamar el is tűnt a fák sűrűjében. Dalolgatva haladt odább, meg-megállva, hogy egy szép virágot leszakítson. Egyszerre csak mint ha zörejt hallott volna. Talán más valaki is jár itt. Körül nézett s fölkiáltott:

— Ki zörög, mi zörög ott?

A következő pillanatban már látta.

— Egy nagy kutya... no, attól nem félek. Van kalács a zsebemben; ha közel jön, adok neki s jó barátok leszünk.

Jött is az közelebb, de már ekkor Katinka nem nyult a kalács után.

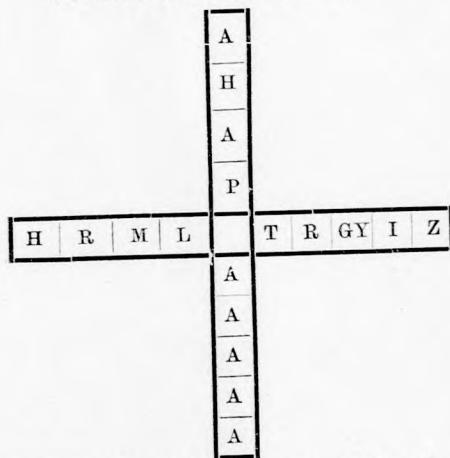
— Jaj Istenem, hisz' ez farkas! Jaj nekem!

Nagyot visitott, de az ordas ettől nem ijedt meg s fogait vicsoritva közeledett. És ki tudja, mi lett volna, ha épp ekkor oda nem ér a jó öreg erdő-csász, aki nem tudott bele nyugodni, hogy gazdája leánykája egymaga bolyongjon a nagy erdőn. Éppen jókor érkezett. Lekapta válláról a puskát, lövés dördült s az ordasnak vége lett.

Reszketve futott a leányka oda a mentőjéhez, ugyancsak köszönte a jókor nyújtott segítséget.

— Ugy-e jó, hogy erre jöttem? szólt komolyan az öreg. De nincs ám mindig kéznél a segítség, azért tehát jövőre még jó szándékból se térjen olyan utra, melyről tudja, hogy tilos!

KERESZT-REJTVÉNY.

Egyik betüből kiindulva s a többit csiga-vonalban balra olvasva, híres versnek egyik sorát kapjuk.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A természet három országa“.

Irta Martin. A magyar ifjúság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta dr. Dulácska Géza; 32 táblán 262 színes ábrával és fa-metszettel, színes kemény táblába kötve.

JERUZSALEM.

— Kép a szent földről. —

(Képpel a 312. lapon.)

SOK híres, nevezetes város van a föld kerekiségén, köztök nagy, gazdag, pompás városok, kincsekkel tele, száz meg százezer emberrel népes; de egyetlen egy sincs, amelyhez az egész művelt világnak olyan kegyeletes érzése fűződne, mint ahhoz, amelynek a képét ma mutatom be nektek. Ez a város: Jeruzsálem.

Jól ismeritek ezt a nevet, ugy-e? Hogy ne ismernétek, ha már tanultátok a bibliát! És akkor azt is tudjátok, miért olyan nagy emlékű város Jeruzsálem, a hajdani zsidó királyság fővárosa, ahol Dávid és bölcs Salamon király uralkodtak, később pedig Jézus élt, tanított, szenvedett és meghalt.

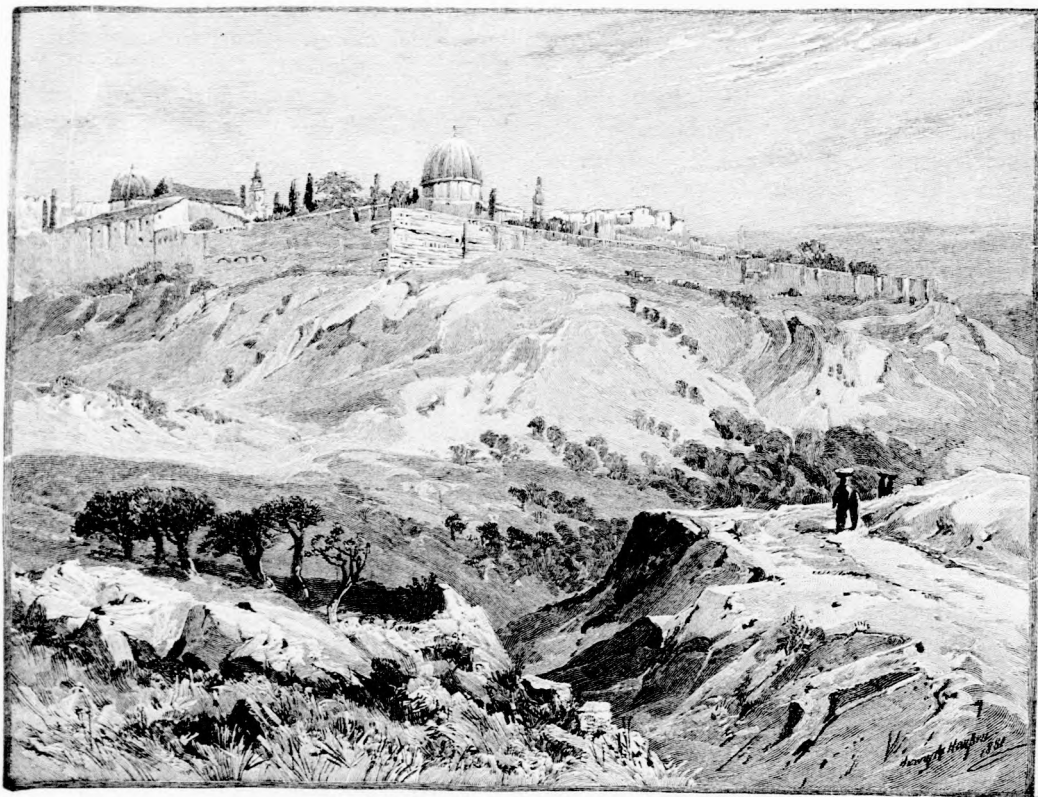
Alig van, de talán nincs is ma fennálló város olyan ősrégi, mint Jeruzsálem. Olyan régi, hogy meg sem lehet határozni keletkezése idejét. Mert a zsidó királyság fővárosa volt ugyan, de nem a zsidók alapították.

Mikor az Egyiptomból kimenekült zsidó nép több ezer esztendővel ezelőtt a pusztában való hosszú bolyongás után elfoglalta Kánaánt, az ígért földjét, Jeruzsálem már fennállott, mint nagyon erős és hatalmas vár és város. A jebuzeus népnek volt a fővárosa s a jebuzeusok büszkélkedtek is vele, mert a zsidó nép már rég elfoglalta egész Kánaánt, de Jeruzsálemhez jóformán közeledni sem mert. Végre azonban a hős és harcziás Dávid király elhatározta, hogy hatalmába ejti ezt az erős várost és ez lesz az ország fővárosa.

Az elbizakodott jebuzeusok annyira nem féltek a támadástól, hogy csupa gunyból csak sánta-béna embereket állítottak a bástyákra, falakra védőkül. Nem gunyolódtak sokáig, mert Dávid király serege végre is győztesen nyomult be a városba, mely aztán a zsidó királyság fővárosa lett sok száz esztendőre.

Ha a képet nézzük, azt hisszük, hogy Jeruzsálem magas hegyen fekszik. Pedig éppenséggel nem is hegyen fekszik, hanem sík darab földnek a szélén, csak hogy nagyon sajátságos ponton; a sík földről csupán egyik oldalról, nyugat felől lehet a városba

bejutni; a többi három oldalon hirtelen szakadékba ereszkedik le a föld, mint ha csoda erejű emberek óriási sánczot ástak volna itt körül. A szakadék nagy, széles völgyet alkot. Az északi oldalon levő, a Kidron völgye, a szélesebb és mélyebb

JERUZSÁLEM. (Lásd a 311. lapon.)

s amint kelet felé nyulik, egyre mélyebbé vál; a déli oldalon lemélyedő szakadéknak Hinnom völgye volt a neve s ez aztán a délkeleti sarkon a Kidron völgyébe torkolt, innen pedig tovább nyult a szakadék, messzire, egészen a Holt-tengerig. Három oldalról tehát semmikép sem lehet

bejutni a városba, pedig fönn még erős falak és bástyák is oltalmazták.

Benn sem volt a város egyenes sík, hanem két magaslatra oszlott és ezek közt megint mély szakadék tátongott; de ezt most már betöltötték. A nyugoti rész volt

(Folytatása a 314. lapon.)

A SZÉP KÖNYV. (Lásd a 315. lapon.)

(Folytatás a 312. laphoz.)

a magasabbik. Itt állt a Sion nevű vár, Dávid király vára. Olyan erős és hatalmas vár volt ez, hogy évezredek multán is megmaradt a hire, és ha valamit nagyon erősnek, megdönthetetlennek akarunk mondani, ma is azt mondjuk:

— Ugy áll, mint a Sion vára, vagy Sion hegye.

Az alacsonyabb, keleti részt Mória hegyének nevezték s itt építette bölcs Salamon király a híres nagy templomot, melynek pompája világra szólt. Fehér márvány falai a Kidron völgy-szakadék szélén emelkedtek és egy-uttal a város bástya-falául is szolgáltak. Es az egész város hatalmas falakkal és bástyákkal volt bekerítve.

Nagy és erős város volt tehát Jeruzsálem akkoriban; benn a falak közt diszes paloták emelkedtek. Kívül a falakon az egész környék gondosan meg volt művelve, szőlőkkel s ligetekkel beültetve.

Sok veszedelem érte azonban a szép várost. Lassan-lassan elvesztette a régi fényét, hatalmát. Utoljára aztán a rómaiak, Krisztus után a 70-dik esztendőben, teljesen szétszórták a zsidó népet s elfoglalták, elpusztították Jeruzsálem városát. Jóformán csak romok maradtak a helyén. Ámde végkép nem pusztult ei, sőt idővel még messzebbre terjedt a hire. Mert ekkor már terjedni kezdett a kereszténység és a keresztény népek áhitatos kegyelettel gondoltak Jeruzsálemre, ahol Jézus szenvedett és meghalt. A világ minden részéből ezrével zarándokoltak oda a hívők, hogy lássák a szent helyeket. Templomokat emeltek s a város újra virágzani kezdett, mikor egyszerre csak új nagy veszedelem zúdult reá.

Messze onnan délre, Arábiában keletkezett a mohamedán vallás, melynek hívei szilaj harczosok valának s hódító hadjáratokra indultak. Diadalmas utjokban csakhamar eljutottak Jeruzsálemig is és elfoglalták. Nagyon fájdalmasan esett a keresztény világnak, hogy a szent hely, Krisztus sirja, pogány kezekbe jutott. Nem is nyugodtak bele s végre is megmozdul-

tak Európa összes országaiban az ájtatos vitézek, nagy seregben vonultak ki, hogy vissza hódítsák a pogánytól a Szent-földet. Minden vitéz a kereszt jelét viselte a mellén s a történelem »a kereszties háboruk« czimén jegyezte föl e több esztendeig tartott véres tusát.

Részt vett e hadjáratokban a magyar nemzet is. II. Endre király erős haddal ment a Szent-földre és vitézeivel több nagy csatában dicsőségesen vett részt. Ezért a pápától aztán a »jeruzsálemi király« czimet is kapta.

A mi Endre királyunknak ez csak egyik czime volt, igazában biz' ő soha sem uralkodott Jeruzsálemben. De vagy száz esztendeig igen is volt ott keresztény királyság, mert a kereszties hadak 1099-ben elfoglalták Jeruzsálemet és nagy darab földről kiverték a mohamedán saraczenokat. Csak hogy e harczias és vitéz nép nem tágitott ám. Ujra meg ujra kezdte a támadást és száz esztendővel később megint vissza foglalta a Szent-földet Jeruzsálemmel együtt. Később a szintén mohamedán török lett urrá Jeruzsálemben és mai nap is a török uralkodik ott, a maga nyelvén Kudsis-Serif nevet adván a városnak.

Szomorú idők következtek a török uralom alatt Jeruzsálemre. Nyomoruságos, piszkos kis város lett belőle. Salamon király hajdani híres temploma helyére török mecset épült, a város környékét elpusztították, úgy hogy sivár, kopaszombok, sziklák meredeznek mindenfelé. Arab, török nagy számmal települt meg a városban, most is ezekből áll a lakosság egy része.

Maradt azonban keresztény és zsidó lakosság is, és évenként sok ezren zarándokolnak oda a világ minden részéből a Szent-sir látogatására. Mert a török megengedte, hogy templomot emeljenek Krisztus sirja emlékezetére, kolostorok, iskolák is keletkeztek, más díszesebb épületek is emelkedtek, úgy hogy Jeruzsálem ma ismét csinosabb képet kezd nyerni.

Az ősi Jeruzsálemből megvan még egy vastag, magas fal, melyről azt tartják, hogy Salamon király hajdani nagyszerű templomának a maradványa. És míg a keresztény zarándokok a Szent-sir templomába gyűlnek ájtatosságra, a zsidó zarándokok ez ódon falhoz vonulnak, imádkoznak és busan elmerengve gondolnak vissza a rég, rég mult időkre, amikor még teljes pompájában állt Salamon király temploma s gazdag, szép és erős város volt Jeruzsálem.

Török basa parancsol ma benne s akik világ-szerte áhitatos kegyeletet táplálnak a szent hely iránt, csak mint zarándokok idegenek látogathatják meg egy-egy kis időre.

A SZÉP KÖNYV.

(Képpel a 313. lapon.)

NÉZD csak *Ila*, Nézd *Imrike*,
Mennyi kép! S mind szép a!
Ezt a pompás könyvet tegnap
Kaptam ajándékba.

*Régi romok, új paloták,
Templomok és szobrok,
Nagy városok, kicsi falvak,
Kertek, erdők, bokrok —*

*Czethal, csiga, néger, mongol,
Oroszlán, tehenke,
Tenger, folyó, hegy, sivatag,
Váltakoznak benne.*

*Nézzétek, lapozgassátok
És meg is értsétek —
Csak valahogy, édeseim,
Össze ne tépjétek!*

A VITÁS KORONA.

— Beszélyke. —

RAGYOGÓ, fényes korona volt, de nem olyan korona, melyet császárok, királyok viselnek a fejükön s melyért gyakran véres tusák folynak. Csak fél forintot érő

ezüst pénzdarab volt: egy korona, ujdonat új, fényes. Nagyapa ajándékozta Milikének és Jolánkának.

Megörültek neki, mert ha módos szülék gyermekei voltak is, pénzt nem kaptak a kezökbe. Ezzel a fényes koronával pedig tehetnek, amit akarnak. Igen, csak hogy nagy bökkenője is volt a dolognak: a nagyapa közösbe adta nekik a koronát, de még egy veszedelmes föltételt is szabott hozzá. Eleinte nem is álmodták, milyen fogas ez a föltétel.

— Együtt, közös egyetértéssel vásároljatok rajta valamit, amiben örömetek teljék. Haszontalanságra ne pocsékoljátok el!

— Ó dehogy, nagyapácska!

— No, hát majd megmutatjátok nekem, mit vásároltatok.

Már egy hete mult ennek, de még nem vásároltak semmit. Pedig azóta minden nap törték rajta a fejüket. Az utcán séta közben sorra nézegették a boltok ablakait; láttak is ott nagyon sok szép tárgyat, melyet megvehettek volna. Nem is ezen mult a dolog. Hanem ekkor tünt ki a nagyapa föltételének szörnyen fogas volta.

Együtt, közös egyetértéssel köllött valamit vásárolniok, amiben mindkettejöknek örömük teljék. Itt volt a bibi! Amit Jolánka rögtön megvásárolt volna, azt Milike nem akarta és viszont. Egy száz mint száz, semmiben sem tudtak meg egyezni. És hiába kívánta egyikök ezt vagy azt bár mily nagyon, nem szerezhette meg a testvére belegezése nélkül.

— Nekem is jussom van a koronához, közösbe adta nagyapácska. Nem adom!

A nagyapa föltételét pontosan meg kívánták tartani, nem is pöröltek haragosan, mert különben jó testvérek voltak; csak

vitáztak és nem tudtak megegyezni, sokszor pedig nevettek is, mikor kis öcssük, Jenőke, közbe szolt:

— Bizzatok rám; én mindjárt tudom, mit vegyünk.

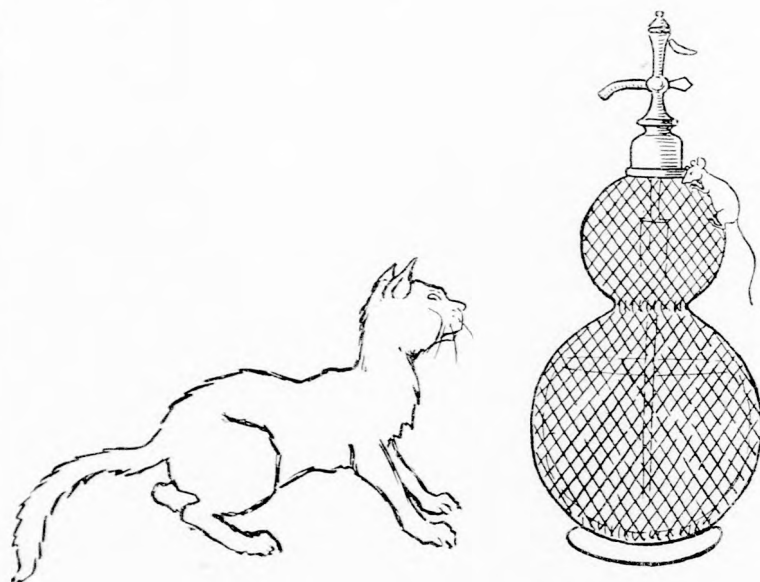
És ahányszor cukrász, csemegés bolt

előtt haladtak el, mind-annyiszor inditványozta:

— Vegyetek egy doboz czukorkát... Vagy ha azt nem, hát fügét és datolyát. Abban mind-háromunknak örömünk fog telni. No, nem igaz?

SZERENCSES MENEKÜLÉS.

I.

*Jaj, szegény egérke, most már mindjárt véged!
Rejteket a szódás üveg nem nyújt néked.*

Nagy szomorúságára a lányok még csak szóba sem álltak e csábító inditványok fölött, legföljebb annyit mondtak:

— Szépen számolnánk be nagyapának, ha efféle nyalánkságra költsünk!

Jenőke váltig fogadkozott, hogy ő ma-

gára veszi a felelősséget, megengeszteli a nagyapát. Nem is szokott ez sokáig haragudni. Mind hiába! Megbukott az inditványával. De legalább megvolt az a káröröme, hogy ha azt nem vettek, amit ő ajánlott, hát egyébben sem tudtak megegyezni.

— Ugy kell! Ha rám hallgattok, már rég elvásároltátok volna a koronát. Így pedig semmi haszna, ott hever a fiókban.

Ott biz' a! Utóljára már nem is vitték magukkal. Bajos portéka a közös jószág.

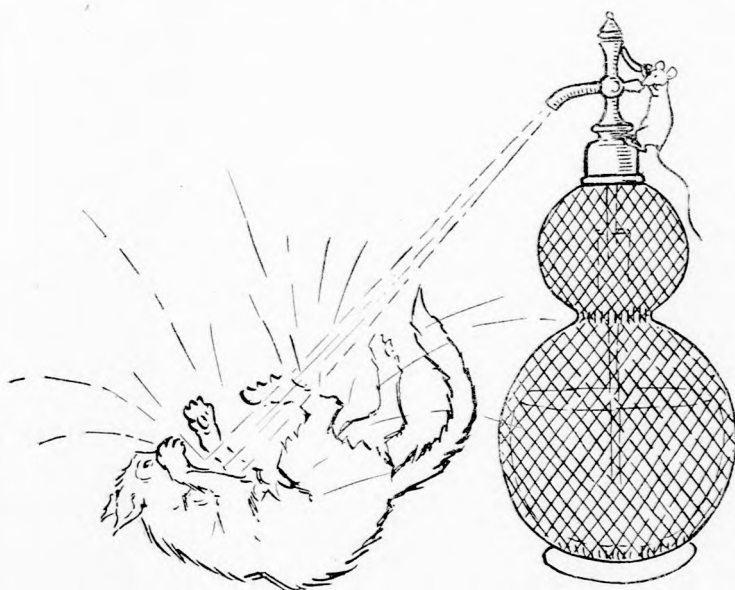
Hanem azért vidáman eljátszogattak, első-

tálgattak, nem volt rájuk semmi panasza a kisasszonynak, aki őket a séta-térre kísérte.

Ott futkostak: ugrostak azon a napon is, mikor egyik csöndesebb, félre eső napos helyen azt a halovány képű leánykát először pillantották meg. Tiszta, de meglehe-

SZERENCSES MENEKÜLÉS.

II.

*Fut följebb . . . reszketve kapja meg a csapot . . .
S a cicza felfordul, olyan zuhanyt kapott.*

tősen kopottas kendőbe burkolva, mozdulatlan ült a padon; jobb lábát mereven kinyujtva tartotta, a szemét pedig majd mindig behunyva, mint ha aludna. Ilyenkor szinte azt lehetett hinni, hogy talán nem is él. Mégis, ha föltekintett, akkor

oly szeliden, nyájasan nézegélt szét, mint ha semmi baját sem érezné. Pedig nyilván nagy beteg.

Milike és Jolánka, mikor oda értek közelébe, majd nem megdöbbenve hagyták abba a nevetgélést. Könnyű volt kitalálniok, hogy

ez a szegény beteg üdülés végett van itt a napon, szabad levegőn. De mért van annyira elhagyatva? Nagyon unatkozhatik szegény; nem csoda, ha el-elszunyókál.

Egy kis ideig rábáméskodtak; de mikor a beteg lányka föltekintett, gyorsan megfordultak és vissza tértek a kisasszonyhoz.

Más nap, harmad nap is ott látták a kis beteget, megmutatták a kisasszonynak is, aki szintén részvétellel nézett feléje. Egyik napon aztán látták azt is, hogy a leányka nincs teljesen elhagyatva: egy tisztas, bár egyszerűen öltözött asszony ült oda melléje, valami kis harapni valót adott neki, megigazgatta rajta a kendőt és gyöngéden megsimogatta az arcát. Sokáig azonban nem maradt ott. Megcsókolta a leánykát és távozott.

— Ez talán a mamája, szólt Milike.

— Miért nem marad mellette? vélé Jolánka majdnem haragosan.

— Bizonyosan dolga van otthon, mondá a kisasszony. Majd eljön érte, mikor ideje lesz, hogy haza vigye.

— Szeretném tudni, mi a baja szegénynek? tünődött Milike.

— No, azt nem lesz nehéz megtudni, ha oly nagyon érdeklődtek iránta.

Másnap, mikor ismét ott sétáltak s a beteg leányka mellett látták az anyját is, a kisasszony a gyermekekkel oda ment és nyájas részvétellel tudakolta meg, mi a baja a kis betegnek?

— Bizony nagy baja volt, de, hála Istennek, már javulóban van. A lábát törte.

— Bizonyosan pajkoskodott, vélte Jenőke. Nekem is mindig mondogatják, hogy a nyakamat szegem még.

— Nem, urficskám, felelt az asszony; az én Anuskám nem olyan formán törte a

lábát. Ő feláldozta magát, hogy kis testvérét megmentse.

— Ugyan már no, anyácskám, ne mondj olyat! szólt Annuska s a röstelkedő szerénység pirja futotta el halvány orcácskáját.

— Mért ne mondanám, édes gyermekem? Nem kérdésből beszélem; de ha ezek a nyájas kisasszonyok tudni kívánják: mit titkoljam, milyen jó és bátor leány vagy? Ugy történt az, kérem, hogy a kis fiam, aki még csak három éves és nagyon eleven portéka, a ház előtt játszott és egyenest neki szaladt egy sebesen robogó kocsinak. A kocsis már nem bírta a lovakat megállítani; még egy pillanat... s vége a gyermeknek! De Annuska épp akkor lépett ki a kapun, látta a veszedelmet. Villám-gyorsan oda rohant és elkapta a kis fiút. Nem is történt a kicsikének semmi baja, de Annuska már nem tudott idején visszaugrani, a kerekek alá került. El is tört a jobb lába.

— Jaj Istenem, de borzasztó! kiáltott fel Milike.

— Ó! És nagyon fájt, ugy-e? kérde Jolánka.

— Soha sem panaszkodott szegényke, szólt az anya. Még ő biztatott, hogy minden jó lesz; örült, hogy testvérkéjét megmenthette. A jó Isten meg is segített, most már jobban van, de még nem szabad járnia.

Ettől a naptól fogva Milike és Jolánka nagy barátságba léptek Annuskával. Valahányszor ott találták a séta-téren, mindig hozzá siettek, vele töltötték idejük nagy részét. A betegnek ez rendkívül jól esett, egészen fölvidult, derülten csevegett, bár

néha
vér
teért.

—
volna-

—
hogy
meg
börét.

—
gondo
veszed

—
—
vinné
veszet

—
rency

—
én ba
tam
biz' a

—
Majd
A

—
dokto
vagy
előtt.

—
Jolán

—
inká
like.

M
Milik
szere
lépet
még

néha szinte röstelkedett, mert a két testvér mind-untalan dicsérgette nemes tetteért.

— Én bizony nem tudom, megtettem volna-e? szólt Milike.

— Én meg egészen bizonyosan tudom, hogy nem mertem volna megtenni, vallotta meg Jolánka. Féltettem volna a magam bőrét. Te sokkal jobb vagy, Annuska.

— Ó dehogy! Az ember olyankor nem gondol magára, csak arra, akit szeret és veszedelemben lát.

— Talán újra is megtennéd?

— Alkalmasint. Csak a Katiczámát nem vinném olyan helyre magammal, mert oda veszett.

— A Katicza? Hát mégis történt szerencsétlenség?

— No, nem éppen. A Katicza, az az én bábum volt. Épp a kezemben tartottam s ott a kocsni előtt dobtam el. Hát biz' azt szegényt izzé-porrá törte a kerék.

— Az is kár, de persze nem nagy. Majd kapsz más bábút.

Annuska a fejét rázta.

— Mostanában nem. Sokba került a doktor meg a patika, mi pedig szegények vagyunk. Nem is említem jó anyácskám előtt. Majd csak megleszek buba nélkül is.

— Pedig nagyon szeretted, ugy-e? kérde Jolánka.

— És most, hogy nem járálhatsz, még inkább eljátszogatnál vele, tevé hozzá Milike. Biz' az mégis csak nagy kár.

Mikor a két testvér haza felé sétált, Milike egyszerre csak megállt egy játékszeres bolt ablaka előtt. Jolánka is oda lépett. A két testvér össze nézett, nem szólt, mégis megértette egymást.

— Nézd az a kicsike, öltözetlen bábu talán nem drágább egy koronánál. De meg van is még két tizeském.

— Nekem is van. Megvesszük és otthon magunk varrunk rá néhány ruhácskát. A mama bizonyosan ad hozzá való kis szövet darabokat.

Aztán a kisasszonyal sugdostak. A kisasszony helyeslőleg mosolygott és bement velök a boltba.

Néhány percczel később majd a guta környékezte Jenőket. Mérgesen kiáltott fel:

— Borszasztók ezek a leányok! Addig vitatkoztak azon a koronán, hogy végre is megint csak bábút vettek.

Otthon a két leányka szaporán dologhoz látott, a kisasszony is segített. Rövid idő alatt gyönyörűségesen föl volt a bábu öltöztetve.

Más nap magukkal vitték a séta-térre, átadták Annuskának. Mekkora volt a beteg leányka öröme, azt le sem lehetne írni; láttára még Jenőke is így szólt:

— Jól van no! Így már én sem bánom.

Igen, hát a nagyapa? No, a nagyapa, mikor beszámoltak neki, hogy végre is miben egyeztek meg, megölelte őket és elégedetten szólt:

— Jót cselekedtetek! Szebben, jobban már nem is használhattátok volna fel a vitás koronát.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LV. köt. 18-dik számában közölt kép-rejtvény megfejtése:

Rima-Szombat.

Helyesen fejtették meg: Ebeczky Gabriella, Pilz Erika és Felice, Kéler Irén és Ilona, Mád-r testvérek, Murgu Jancsi, Jusztusz Hajnalka, Szemeray Annuska és Irénke, Grosszmann Sándor, Hajnik Ilonka, Gyika Marianne és Alice, Erdődy

László, Gyermek Kálmán, Szigeti testvérek, Mérey Ágosta, Kossaczky Gyula, Kazy Péter (részben), Herczeg testvérek, Veress Gizella, Förster Gyula, Badics Gizi, Könyöki Ilona, Péterfy Vilma, Sterk Vilma és Joli (Mi név ez a Joli? *F. b.*), Rappensberger Emmi és Laczi.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertes lett *Gyermek Kálmán, Budapest*, kinek a jutalom-könyvet (*»Fény és boru«*, történelmi elbeszélések, az ifjúság számára írta *Remellay Gusztáv*, két könyvmatu képpel, színes kemény táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *»Kis Lap«* LV. köt. 17-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Szekula György, Weisz Emil, Kocsis Zoltán, Zmeskáll Istvánka, Hollós László, Hanvai Ilonka, Könyöki Ilona.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szacsák Krisztina. Az egyetemi könyvtár hármias latin feliratának, *»Artibus — Litteris — Scientiae«* értelme: *A Művészetnek — Irodalomnak — Tudományoknak.* — *Jablonszky Jolántha.* Már azzal bizony későn járnánk. Akkor melegebben kellett volna. — *»Ellenmondó J.«* Az ellenmondásért csak az édes anyja bünteti meg a legényt. Egész élete azonban azt bizonyítja, hogy ellenmondani jó, még királyi herceg is lehet az, aki jól tud feleselni. Ebben sem erkölcsi tanulság, sem logika. A művecskének csakis előadási ügyességét dicsérhetem. A kézirat átvehető. — *»Lilike.«* Gyöngecske kísérlet. Külön levél írására nem érkezem. A kézirat átvehető. Az 5 kros levélbélyeg ára a szegényeknek jutott. — *Szigeti testvérek.* Sőt inkább: a fogadást igen kedvesnek találtam. De hogy kívánságtok szerint is teljes kifejezésre jusson, egyszer majd meglátogatom S. bácsit s egyben természetesen meglátogatlak titeket is. — *Szekula György.* Vad Laczi barátunk tán nem sokára állít be ismét egy jeles pikturával. A másik sincsen kizárva. A képrejtvényed érthetetlen. Mit jelent az a *»hajó-alattság«*? A rejtett név már jobban sikerült, s ha az utolsó szó helyébe hosszú *ó*-vel kezdődő szót írsz s az egészet újra beküldöd, meg fog jelenni. — *Kerpely Irma.* Noha összetett szót nem szívesen közlök, a te feladványoddal mégis teszek kísérletet. — *Almásy Emma.* Gyászos vesztéségedben osztozkodom én is. — *»Az anya könyve«* stb. Gyarló kísérletek. A kézirat egy hélig átvehető. — *B. N. Dejszen,* egyik sem marad abba. — *Kovács testv.* Persze hogy igazatok van: a sajtóhiba incselkedő kis ördöge csinált *»Buziást«* a *»Baziás«*-ból. Azt bajos is lett volna elhinnetek, hogy a Dunától vagy ötven kilométernyi távolságban levő buziai fürdőhelynél ilhessen valaki dunai hajóra. Szerencsére, úgy mint ti, a legtöbb

kis olvasóm is tudja, hogy annak a dunai kikötőhelynek nem Buziás, hanem Baziás a neve. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

A hozzájuk küldött képes lev. lapokat örömet viszonzózzák: Waldmann Jenő (Bpest, VI. Váci-Körut 45.) — Wieland Albert (Bpest. II. Ilona-utca 4.) — Herczeg testv. (Simon-major u. p. Oroszlámos.)

ROVÁS.

P. L. helyes megfejtést nem közölhetem, mert tépett papírosra írta levelét.

F. b.

GYÁSZ.

Akik már több éve olvassátok a *»Kis Lap«*-ot, bizonyára emlékeztek a

SZEMŐK MARICZA

nevére, aki Katicza testvérével csaknem kivétel nélkül jelent meg minden megfejtés alján. Ez a kedves gyermek élete 10-ik évében, rövid szenvedés után halt meg, szüleinek, testvére s jó nagyanyja nehéz bánatára Rákos Keresztúron a m. hó utolsó napján — épp küszöbén a hallottak-napja bus ünnepének. A koszoru, melyet a szeretet akasztott fejfájára, mig jóformán el sem hervadt. Örökké virágozzék azonban rajta a gyöngéd emlékezés.

F. b.

ERZSÉBET KIRALYNÉ EMLÉK-SZOBRÁRA.

Jákó Margit 50 kr., *Gyulai kastély* iroda-vezetősége 50 kr., *Vangel* testv. 1 frt., *Jezenyh* (Jezenszky?) Ilona 1 frt.

A „KIS LAP“ minden kötetéhez **díszes színnyomatu bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A *»Kis Lap«*-nak **fél-évi** folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő cím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapest.